

ΠΡΟΟΙΜΙΟ Α 1-7

Τη μάνητα, θεά, τραγούδα μας του ξακουστού Αχιλλέα,
 ανάθεμά τη, πίκρες που 'δωκε στους Αχαιοούς περίσσιες
 και πλήθος αντρειωμένες έστειλε ψυχές στον 'Αδη κάτω
 παλικάριών, στους σκύλους ρίχνοντας να φάνε τα κορμιά τους
 και στα όρνια ολούθε -έτσι το θέλησε να γίνει τότε ο Δίας- 5
 απ' τη στιγμή που πρωτοσιάστηκαν και χώρισαν οι δυο τους,
 του Ατρέα ο γιος ο στρατοκράτορας κι ο μέγας Αχιλλέας.
(μετάφραση Ν. Καζαντζάκης - Ι. Θ. Κακριδής)

Τα δομικά στοιχεία του επικού προοιμίου

α) επίκληση στη Μούσα (Καλλιόπη) (1), κόρη του Δία και της Μνημοσύνης, στη Μούσα που θυμάται και γνωρίζει τα πάντα και όσα συμβαίνουν στον Όλυμπο και όσα συνέβησαν τετρακόσια χρόνια πίσω, στον Τρωικό πόλεμο

β) διήγηση με πολύ λίγα λόγια της υπόθεσης του έπους (2-5)

ορίζεται η αφετηρία της αφήγησης, η ΔΙΧΟΝΟΙΑ (6)

και δίνεται το όνομα του πρωταγωνιστή Αχιλλέα (7)

Ο Αγαμέμνων προσδιορίζεται ως ο «άρχων των ανδρών», αλλά ο Αχιλλέας ως θεϊκός, («θεϊός») που μας θυμίζει τη θεϊκή καταγωγή του ήρωα. Μας προϊδεάζει ποιος θα είναι ο τελικός νικητής της σύγκρουσης. Η αναφορά του Αχιλλέα στην αρχή (1) και στο τέλος του προοιμίου (7) —σχήμα κύκλου— υπογραμμίζει τον πρωταγωνιστικό του ρόλο στην Ιλιάδα.

ΒΟΥΛΗ ΤΟΥ ΔΙΑ

Τα γεγονότα θα εξελιχθούν σύμφωνα με το σχέδιο και τη θέληση του Δία.

-> Η ελευθερία των πολεμιστών περιορίζεται.

Η ΑΠΕΙΛΗ -ΑΠΟΛΛΩΝ

21-22: «τον υιον του Δία τον μακροβόλον τοξευτήν Απόλλωνα ευλαβείσθε»

«ευλαβούμαι» = «σέβομαι» & «φοβάμαι»

44-53 η αναφορά του Χρύση στον Απόλλωνα πραγματώνεται, ο Απόλλωνας, με τα βέλη του, εμφανίζεται και βροντούν τα βέλη του, με αποτέλεσμα παντού να καίνε πυρές νεκρών

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΧΡΥΣΗ

έχει τα τυπικά στοιχεία μιας ομηρικής προσευχής:

α) επίκληση (39) “*Ἄκουσε μέ*”

β) προσφώνηση (προσωνυμίες του θεού και σχέση του με το συγκεκριμένο τόπο) (39-40)

γ) υπενθύμιση των προσφορών (40-42), του έκτισε ναό, του πρόσφερε θυσίες

δ) παρουσίαση του αιτήματος ως ανταπόδοση των προσφορών (42), τον πόθο του Χρύση να τελειώσει

ε) το αίτημα επιγραμματικά (43), να χτυπήσει τους Αχαιούς με τα βέλη του

Τριαδικό σχήμα ή νόμος των τριών

51-52 σκύλους- μουλάρια- ανθρώπους

Στην Ιλιάδα, όπως και στο δημοτικό τραγούδι, παρουσιάζονται ανά τρία (πρόσωπα, ενέργειες, καταστάσεις κ.λπ.) με το τρίτο να έχει συνήθως μεγαλύτερη βαρύτητα. Τα τρία μέλη του σχήματος συνήθως παρατίθενται σε αύξουσα κλιμάκωση από το πιο ασήμαντο προς το πιο σημαντικό.

Η ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΑ ΛΥΜΠΕΡΗ